

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45;

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.,
rândul cu litere garmond.

Prietinii noștri slavi.

(Dr. E. B.) Parcă-i un blăstăm pe capul nostru. Veacuri de-arândul puterea neamului nostru a stat în slujba străinului, care s'a folosit de ea întru promovarea intereselor sale esclusive, și în detrimentul cauzei noastre naționale.

Judecând starea lucrurilor, se potrivesc de minune cuvintele străbune — sic vos non vobis — vorba Românilor: a căra apă la moara altuia.

Să resfoim istoria neamului nostru și ne vom convinge, că acest adevăr e țesut ca un fir roșu în întreg trecutul nostru, trecut atât de bogat în fatale pățanii și'n pacoste fără de număr.

Din istoria fraților noștri de dincolo cunoaștem epoca tristă a fanarioților, stăpâni luați din vânt, cărora Țeara românească le întinse-se scut de apărare împotriva prigonitorilor.

Și la urma urmelor care fu mulțămita? Acești ciocoi pribegi deveniră asupritorii, cari folosindu-se de ospitalitatea Țării o subjugară, și-i subseră măduva atât amar de vreme. Încuibându-se în Moldova, ei folosesc Țeara întru pregătirea și organizarea războiului grecesc de sub conducerea lui Ipsilanti.

Iar întrucât ne privește pe noi ce-i de dincoace, preabinecunoscută ne este perfidia cu care am fost tratați din partea cercurilor din Viena, începând cu revoluțiunea lui Horea Cloșca și Crișan, până la Iancu, ba chiar până la anul 1868. După ce luptaseră sub steagurile împărațului, împotriva acelora, cari la 1849 detronaseră pe „Împăratul”, Românii fură dați la o parte ca o zdreanță sfârticată și fără de nici un folos.

Tot atunci, la 1868, fraților noștri Croați le-a succedat a-și elupta

un fel de „extrawurst”, nu libertatea, ci domnia necondiționată a țării lor. Ei esoperară separarea în sens de drept public a ținutului locuit de dânșii.

Noroc, că a perit numărul cel mare al Românilor, cari locuiau când-va pe teritoriul Croației, și că azi numai Maghiarii sunt acei fericiți, cărora li se dă prielnic prilej a se bucura de povara binecuvântată a autonomiei croate.

Cea mai recentă perversitate politică: înfrățirea croato-română nu cred că ar fi văzut lumina zilei, dacă Românii din Croația de când-va, mai trăiau până în ziua de astăzi.

Aceasta împretinire de arme nu e numai un tablou fantastic al politicei, ci e fapt real implinit.

Și oare împrejurările motivează pe deplin încheierea acestei prietenii? Este oare vorba de vre-un interes comun, sau poate ținuta Croaților motivează aceasta?

Să ne aducem numai aminte de cei din urmă 30—40 de ani, decând deputații sau delegații croați fac parte din parlamentul ungar. Adusuși-au oare acești oameni vreodată aminte, că în Ungaria există și Români, cu postulate atât de drepte și plângeri atât de juste, cari așteaptă și sunt avizați la ajutorul ori-cărui factor al naționalităților nemaghiare? Oricine urmărește cu atențiune luptele politice ale acestor vremuri nu poate constata un singur caz, că din partea celor 40 de deputați ai Croaților să se fi auzit un singur glas întru apărarea drepturilor și intereselor noastre, dimpotrivă ei au aprobat tot ce s'a făcut în contra noastră.

Dar parecă nu pentru aceea ar fi trecutul, cu exemplele statorite, ca să tragem învățături din el. Cei ce în trecut priveau nepăsători, cum suntem noi asupriți, au văzut sosit

momentul să stoarcă pentru ei și mai mult dela cei ce li-au dat lor tot, pentru a putea lua cât de mult dela noi. Și la luptele ce aveau de gând să le înceapă, au invitat și pe ai noștri din dietă, sub cuvântul, că lupta se poartă pentru „interese comune”, pentru interesele naționalităților nemaghiare. Și vorba s'a prins. Dela copiii scăldați din partea guvernelor maghiare în bunătăți și favoruri, firește, în detrimentul și spre supărarea celorlalte naționalități, nu se putea denega această mică facere de bine. Alianța a fost legată, deși nu pe față, iar noi ceilalți, cari pe la judecătorii am căutat scut în contra hamisei „fraților noștri slavi”, putem să medităm acum asupra valorii acestei prietenii, și asupra „comunității” de interese cu alianța croato-sârbă.

Despre astfel de lapalii, firește, că politica mare românească nu a luat cunoștință. Noi însă împingem mai departe la carul separatiștilor slavi și primim se cadă asupra noastră odiul maghiarimei, pe când bunii noștri amici croați, strâmtorând tot mai tare guvernul și parlamentul, cu ajutorul nostru, își vor ajunge scopul, vor căpăta aceea ce doresc, primind pe deasupra chiar și capul banului, numai pentruca guvernul să nu fie silit să ne facă nouă concesii.

Iar după ce vor ajunge aci, și sigur vor ajunge, amicii noștri slavi nu vor mai turbura apele guvernului și ale parlamentului, ci ca în trecut, vor fi iarăși privitori muți ai luptelor noastre isolate și aprobatori ai tuturor măsurilor aspre luate în contra noastră. Noi însă iarăși vom putea spune, că suntem cu o iluziune mai săraci și cu o amară experiență mai bogați.

Din parlament. Săptămâna trecută întreagă a fost discutată în dietă legea despre *tarifa autonomă*, care e obstruată din partea deputaților croați. Discuția a înaintat până la §-ul 2, și mai sunt de dezbătut 23 de paragrafi. Dintre deputații naționaliști români n'a luat nime parte la discuție. În ședința de Sâmbătă deputatul Dr. Aurel Vlad a interpelat guvernul în chestia abuzurilor comise la alegerile municipale din comitatul Hunedoarei.

Deschiderea Dumei s'a făcut în 14 Noembrie n. în Petersburg, însă nu prin însuși Țarul, cum era planul, ci prin împuternicitul său ministrul Golubef. Întâiu s'a celebrat serviciu divin prin Metropolitul Antoniu și s'a cântat de trei ori imnul național. După aceea ministrii și deputații s'au întrunit în sala de ședințe. În vorbirea de deschidere ministrul Golubef a transmis deputaților salutările Țarului, iar Duma a erupt, după terminarea vorbirii, în sgomotoase strigări de „Trăiască Țarul”. Prezident al Dumei a fost ales Chojakov, care a rostit o frumoasă vorbire. Ședința viitoare se va ține după prezentarea prezidentului dumei la pälăt.

Un răspuns.

Domnul Dr. Emil Babeș, avocat în Buda-pesta, a trimis „Gazetei Transilvaniei” din Brașov următorul răspuns la critica făcută cunoscutului său acțiuni politice:

Preastimate dle Redactor! Prețuitul ziar al dvostre ocupându-se de persoana mea modestă în articolul intitulat „Concurența de împăciuire” îmi face o critică parte obiectivă, care în unele nu o pot cunoaște de fidelă și justificată prin expunerile mele dificulte.

Dați-mi deci voe să vă dau unele deslușiri, cari doar vor putea contribui la lămurirea chestiei sulevate de prețuitul dvostre ziar.

Înainte de a trece la meritul chestiei trebuie să-mi exprim supriinderea și regretul, că ziarul dvostre, pentru care eu ca și întreg publicul român am numai simțăminte de stimă — și în memoria marelui fondator al ziarului chiar simțăminte de pietate — nu află de lipsă a face cunoscut publicului său răspunsul meu dificilat, care-l supune unei critici generale și citează numai unele părți ale căror intențiuni cu greu să poate fixa fără

FOIȘOARĂ.

Nepotul răsfățat.

Farsă, în 5 acte, de A. Kotzebue.

După o traducere a lui Ioan St. Șuluțu, prelucrată de T. V. Păcățian (Urmare.)

SCENA 5.

(Somnulescu, Maiorul, Mărioara.)

Somnulescu: (Intră de braț cu maiorul.) Aici frate dragă, aici e oada ta de dormit. Retrageți în ea și te culcă. Vom mai vorbi mâine. Pentru astăzi e destul. Și de altcum sunt foarte emoționat încă de plăcerile revederii. Mărioara îți va ajuta până te culci. (O strigă.) Mărioară! Mărioară! (Mărioara apare.) Și acum noapte bună frate. Eu o să dorm până mâine la amiază. Fă și tu asemenea.

Mărioara: Noapte bună frate! (Somnulescu iese.)

Mărioara: Nu știu cât de mare e fericirea mea, tată dragă, că am putut să te văd. Mi se pare și acum că e numai un vis.

Mărioara: Pe partea mea e fericirea, fetița tatei. Cât te-ai făcut de mare și de frumoasă.

Mărioara: Și sunt și bună, tată. Cu aceasta pot să mă laud singură.

Mărioara: Știu, pentru că mi-ai dovedit că ești bună. Mai scâpat de multeori de năcazuri. Dar de unde ai avut tu bani?

Mărioara: Ce bani tată? Nu te înțeleg.

Mărioara: Pe cari mi iai trimis mie. Și încă de multeori sume însemnate!

Mărioara: Nu știu nimica tată!

Mărioara: Te prefaci numai, din gentileță.

Mărioara: Ba într-adevăr nu știu nimica. Eu bani nu ți-am trimis niciodată.

Mărioara: Vom vorbi dimineată mai pe larg. Acum mă duc să mă culc. Imi pare rău că n'am putut da față cu nebunul acela de Iancu. L'as fi învățat omenie. Se facă el astfel de glumă proastă cu unchiul seu!

Mărioara: Abstrăgând dela strengăriile lui nevinovate, incolo e un băiat foarte de omenie Iancu, iubite tată!

Mărioara: Din festa ce mi-a jucat-o nu pot de loc deduce așa ceva.

Mărioara: A fost o glumă nevinovată, nimic alta. El le face, el le drege, prin tot atâtea fapte nobile și frumoase. Trebuie să ști, că el e binefăcătorul satului întreg, și puținele momente senine pe cari le-am avut eu în casa aceasta, lui am să le mulțămesc. Ba chiar mai mult. Mă iubeste, și și... îl iubesc și eu!

Mărioara: (Mirat.) Ce spui?!

Mărioara: Dorința lui e să mă aibă de soție, și eu aș fi aplicată să-i împlinesc dorința.

Mărioara: Să te măriți după mișelul ăsta?

Mărioara: Eu cunosc bine inima lui. E cea mai nobilă inimă omenească.

Mărioara: Te înșeli, ori apoi eu mă înșel. Voi căuta deci să-l cunosc și eu mai bine. Acum trebuie să mă culc. Sunt foarte obosit. Noapte bună. (O sărută pe frunte și intră în odăe.)

Mărioara: Dormi ușor, tată dragă. Eu însă nu cred că voi putea dormi. Imi va fi gândul tot la el. Iancule, Iancule, de ce nu pot eu să-ți spun și să-ți arăt, cât de tare te iubesc! (Se retrage în odăe ei și stânge luminările).

SCENA 6.

Iancu: (Scoate capul de sub masă.) Am auzit oare bine? Ea mă iubeste? Sermana copilă! Acum să mă ia dracul, dacă nu mă voi face om de omenie. Numai să mă însor. Nu voi mai face nici o ștrengărie, decât poate odată pe săptămână. (Ciasul bate de mezu noptii.) Vin acum stafiile. Bine că a stâns Mărioara luminările. Razele lunii nu sunt tocmăi luminoase. Cum e mai bine pentru morți. Să vedem. Parcă se apropie! (Se retrage sub masă.)

SCENA 7.

(Doamna Anica, Dora, Iancu.)

Doamna Anica: (Intră îmbrăcată în haină lungă albă, cu căiță albă pe cap și acoperită cu vâl alb. Peste umăr o manta neagră.)

Dora: (Intră și ea învălăită într'un ciarșaf alb.)

Doamna Anica: El încă n'a venit, cum să vede!

Dora: Ce nu face omul pentru avere? Fugi cu prostul și cu slutul. (Vorbind astfel să lovește de doamna Anica. Ambele să sparie. Țiolesc tare și fug în odăile lor, lăsând în sală, Dora ciarșaful, doamna Anica căița, vâlul și manta.)

Iancu: (Iase de sub masă, și încă în genunchi rade cu hohot. În urmă se scoală.) Vorba moșului: Imi plăcu cu mearsă! Cred că frumoasele casei acesteia nu vor mai avea poftă să se prefacă în stafii și să umble pe la mezu noptii după potcoave de cai morți. Aici ciarșaful Dorei, dincoaci căița, manta și vâlul mătusei. Dar comedia e numai de jumătate gata. Amândouă au fugit. Pe cine să răpească și cu cine să fugă acum Costică? Prostul așteaptă la ușa grădinei. Pe cine să-i trimit?

(Va urma.)

a cunoaște întreg textul răspunsului din vorbă.

Acest lucru precum și unele aprecieri din articolul dvoastră îmi fac impresia, că reflexiunile dvoastre au fost încă influențate de unele expuneri ale altor ziare făcute în un fel puțin serios și obiectiv.

M'a frapat și cavintele cu cari introduceți critica, aflând „un chaos grozav de idei, de vorbe și de fapte (?) prin cari trece sfânta cauză a națiunii“.

Deși nu arătați mai deaproape, că unde vedeți acest chaos, totuși trebuie să presupun, că acest epitet precum și critica întreagă se poate refera numai la vederile expuse în răspunsul meu dificultat.

Încât ar fi așa vă pot asigura dnule Redactor, că scriind răspunsul — rezultatul unei îndelungate și profunde meditații și al unor experiențe de mulți ani — am fost de tot în clar cu toate ideile desfășurate în acest răspuns, precum și cu urmările acestora. Cu privire la cei neorientați în cauză și la cei cu memorie mai slabă îmi permit a rezuma pe scurt mersul și asocierea ideilor cuprinse în acest răspuns.

Controversele cele mari cari există între noi și cercurile maghiare — spre raul tuturor — pornesc din conceptul greșit, că nemulțămirea naționalităților și lupta lor ar fi opera unor indivizi, — a așa numiților „agitatori“ apostrofați de politicianul adreșat; față de această ipoteză falsă și fatală am aflat de bine a arăta momentele sociale și culturale, în care sunt de căutat izvoarele neînțelegerii, observând că până când Maghiarii nu vor înțelege aceasta, nu poate fi vorba de împăciuire, nici de schimbarea direcției politice.

Recunoscând aceasta cercurile maghiare și hotărându-se a trage și urmările acestui adevăr: vom putea discuta măsurile prin ajutorul cărora cred că s'ar putea realiza pacificarea. Prin mersul acesta de idei am ajuns la concluziunea, că cheia înțelegerii nu e în mâinile noastre defensive, ci în mâinile agresive ale puterii de stat, binevoiască deci dl Conte — dacă dorește serios înțelegerea — a stărui ca să înceteze politica agresivă față de noi și atunci eu, eu toți cei ce cugetă ca mine — bucurăm ne angajăm la opera de pacificare, la sistarea agitației, de cumva aceasta — în urma unei politici juste și conciliante, — n'ar înceta și de sine.

Acest mers de idei îmi pare așa de clar corăspunzător politicii noastre tradiționale, încât „chaosul“ desoperit de dvoastră îmi pare o enigmă; asemenea critica făcută în privința învățării limbei maghiare — care — dupăcum îmi aduc aminte, — conducătorii nostri nici când n'au perhorăscat-o, ba au recunoscut totdeauna, că aceasta este motivată, nu numai prin legătura unitară de stat, în care suntem avizați de a trăi cu celelalte popoare, dar este indicată chiar de interesul nostru, oarece a fost recunoscut și accentuat cu privilegiul desbaterii legii școlare, chiar și de deputați naționaliști fără excepție.

Ca să nu fiu iar rău înțeles, mă provoac la broșura mea (Proiectul legii școlare și naționalitățile), unde a fost exprimat clar și lămurit, că învățarea limbei maghiare să nu se introducă în școlile populare și elementare, ci numai în cele mai înalte, unde să pregătesc tineri pentru carieri, pe cari fără cunoașterea limbei statului nu pot corăspunde, nici să apere interesele poporului. În școlile noastre medii noi înșine am aflat cu cale să se introducă învățarea obligatorie a limbii maghiare.

Ce privește acest punct, nu cred că aș fi păcătuț împotriva evangheliei aspirațiilor noastre culturale și să fi ajuns în contradicție cu principiile ideale ale dvoastre.

Această părere o am și față de celelalte pasaje marcate de dvoastre. Regret foarte, că nu ați publicat răspunsul meu, obiectul criticii, atunci nu s'ar fi mistificat răspunsul meu prin unele fragmente cari de loc nu se găsesc în scrisoarea mea, d. e. neadevărul ce mi-se impută: „a exopera desarmarea naționalităților“.

Pasagiul respectiv sună așa: „în acest caz cu plăcere ne angajăm la liniștirea agitațiilor și reducerea pluspetițiilor, dacă ele prin o politică conciliantă a statului n'ar înceta de la sine“.

În năsuința mea de a contribui la micșorarea urii reciproce, DV., vedeți o „fantasie ușuratică“. Apreciarea aceasta îmi pare de tot curioasă, pentru că sunt de bună credință, că un asemenea scop trebuie să fie datorită fiecărui om, care cu ajutorul convingerii reciproce și nu pe calea urii tinde la aplanarea controverșelor; fiecare individ fie cât de modest aș prilej în cercul lui de activitate ca să contribuie la micșorarea simțămîntelor de ură,

Desaprobăți mai departe că eu și soții mei de principii ne numim „reprezentanți ai direcției moderate și patriotice“, și termenul îl atribuiți „influenței stricicioase a mediului“, în care trăesc și cuget. Așa cred, că aprecierea aceasta cu greu se potrivește cu convingerea dvoastră, bânind că vederile politice ale dvoastră le-ați taxa de nemoderate și antipatriotice și ați putea dinadins condamna moderata, care este un postulat general al fiecărei acțiuni serioase și raționale.

Mă surprinde încă și aprecierea cuvintelor mele „liniștirea agitațiilor“ (înțeleg dacă n'ar mai fi la mijloc obiect și motiv de agitație) și mai mult însă aluziunea făcută la „ajutorul procurorilor“, a căror chemare bine înțeles nu e liniștirea sufletelor, ci urmărirea delictelor.

„Reducerea pluspetițiilor“ înseamnă respectarea condițiilor fixate într'un mod reciproc față de intransigenți, cari prin pretensiuni exagerate ar putea primejdiu compromisi. Și acest postulat neapărat al unei înțelegeri îl numiți DV. „naivitatea naivităților“!!

„Programul detaliat“, amintit în răspuns ca o concepție subiectivă a mea s'a accentuat, că negreșit numai atunci devine actual, dacă în privința punctelor de mănecare ajungem la o înțelegere; și adaug acum, că o astfel de fixare a condițiilor detaliate este indispensabilă. A face astfel de propuneri are drept fiecare cetățean cu simț pentru afacerile publice. Alta e, că oare publicitatea aprobă sau acceptă atare program, căci fără consimțirea publicului nu se poate realiza nici o tendință politică.

Trebuie să constat că durere și lipsa de obiectivitate, ba chiar de bunăvoință, când aflați de bine într'un mod sarcastic a reproduce frasa obișnuită între oamenii culti cu care-mi închei scrisoarea către contele respectiv („recomandându-mă în atențiunea DV. mult prețuită“), o formulă care într'adevăr am însușit-o în „mediul stricat“, cum ziceți DV. și de care formulă, conform datinei generale, mă folosesc totdeauna în corespondența cu persoane, cari în urma poziției lor înalte sunt obișnuite la astfel de forme urbane.

Ce privește „mediul stricicios“, înțelegeți „așa numita societate aleasă a adversarilor neamului nostru din capitală“, în care ziceți că am crescut și m'am desvoltat și căreia îi atribuiți vederile și termenii răspunsului meu.

Am să vă aduc aminte, că tot în acest mediu au crescut mai mulți bărbați distinși de ai noștri, între aceștia și antepăstorul cel mai ilustru al politicii naționale. Am văzut bărbați, întocmai ca fericitul meu tată, ieșiți din popor și crescuți în mediu românesc, și totuși au propagat ideea apropierii și împăciuirii.

E de ajuns să amintesc pe marele Șaguna, pe nemuritorul fondator Em. Gozdu și în sfârșit pe dnul Dr. I. Gall, care chiar prin ținuta sa conciliantă singur făcea mai mult bine decât toți adversarii lui împreună. Contactul cu cercurile străine n'are influență stricicioasă, dimpotrivă e modul cel mai firesc ca să ne lărgim orizontul intelectual. Prin urmare dați-mi voie să observ, că dacă și DV. ați fi căutat contactul mai des cu aceste cercuri străine poreclite de DV. „medii stricicioase“, fără îndoială ați fi liberi de preocuparea și superficialitatea manifestată în critica ce mi-o faceți.

În articolul DV. aflați de bine a expune trebuințele sufletesti ale poporului nostru în lupta pentru emanciparea lui națională și idealul aspirațiilor sale.

Momentele acestea și eu le apreciez în măsura cea mai mare fără a împărtăși însă părerea, că acestea numai prin mijloace reale și corăspunzătoare cerințelor pozitive ale vieții se pot realiza. Deci vrând nevrând trebuie să luăm în socoteală situațiunea actuală și puterile noastre în raport cu ale adversarilor, momente cari ne impun o acomodare prudentă la o situație, care, cu puterile proprii nu suntem în stare a o schimba. Un astfel de exemplu eclatant al acomodării politice vedem în atitudinea intransigenților maghiari, cari în frunte cu fiul marelui și intransigentului Kossuth fac transacțiunea cu Austria, dușmanul lor secular. Tempora mutantur et nos mutamur in illis. Din acest punct de vedere în susținerea teoriei DV. asupra intransigenței naționale văd un snachronism fatal, văd că nu țineți seamă de schimbarea timpurilor și a constelațiilor politice de care — fiind politica și știința exigențelor — și noi trebuie să ținem cont, dacă nu voim ca, trecând vremurile și evenimentele, să ne îngroape cu idealul nostru cu tot.

Atitudinea DV. îmi aduce aminte de o întâmplare bisară dar foarte caracteristică înregistrată de ziarele „din capitală“. În Buda s'a aprins ca unu moș-

neag, flueraș pasionat; casa arde, moșneagul nici că-i pasă, flueraș mai departe. El numai atunci lasă fluerașul, când vecinii spăriați de focul pustiitor aleargă la fața locului. Moșneagul să supără din pricina amestecului care-l conturbă. Apoi e dus la casa aliaților. De nu interveniau vecinii, ardea și bătrânul și fluerașul.

Am convingerea fermă, că numai prin o atitudine moderată și bine cumpătată ne va fi cu putință a ne păstra existența culturală și instituțiile neviolabile de incendiu care le amenință. În fine mă simț dator a vă exprima și recunoștința pentru bunăvoința ce o aveți, recunoscându-mi continuitatea de idei și simțăminte ale iubitului meu tată și pentru că aflați de bine a mostra tot din punct de vedere al idealismului politic — atitudinea unor deputați ai partidului național cu simț politic, cari conștii de chemarea și responsabilitatea lor, ca și mine, află de bine a lua în seamă greutățile situației în care ne aflăm și nu voesc a urma exemplul moșneagului alienat. Critica DV. în partea asta a ei pare a justifica vederile mele proprii și mă salvează totodată de imputarea unei intenții contrare aspirațiilor noastre legale.

Primiți vă rog expresiunea stimei mele neschimbate cu care rămân al DV.

Budapesta, în 12 Nov. 1907.

Devotat
Dr. E. Babeș.

Zile de praznic în ținutul Bistriței.

— 13 Noemvrie n.

Românii din ținutul Bistriței au avut săptămâna trecută frumoase sărbători naționale făcându-se sfințirea alor 3 biserici nouă, și anume 1. în comuna săsască *Dipșa* lângă Teaca, 2. în *Budus*, lângă Bistrița și 3. în *Rusul-Băgăului*. Cu drept cuvânt și foarte nimerit a zis unul dintre mandatarii esmiși de către I. P. S. Sa Arhiepiscopul *Ioan Meșianu*, pentru îndeplinirea actului de sfințire „că săptămâna aceasta — *Românii din acest ținut o pot numi săptămână mare și luminată, căci în adevăr de tot rar obvine cazul, ca în o singură săptămână să se predea înaltei lor misiuni dumnezeiești trei biserici românești*“. Ba nu demult s'au sfințit și 2 biserici ale fraților noștri greco-catolici.

În aceasta putem privi un semn al timpului. În măsura, în care ne amenință vânturi reci, în aceea măsură fiii bisericilor noastre simțesc — ca și înaintașii lor — lipsa a se alipi tot mai mult de sânul cald al maicii bisericii, care și în trecut ne-a luat sub scutul ei ocrotitor, mângâindu-ne, încurajându-ne și întărindu-ne nădejdea în un viitor mai bun. Această sublimă chemare și-o va putea îndeplini biserica și azi, dacă clerul pastoral va sufla duh în zidurile mute ale bisericilor, ca clădiri, și va cultiva cu pricepere în „biserica cea vie“, în credincioși, toate tradițiile, câte le cuprinde crucea românească. Dacă toți preoții vor fi la culmea datorinței lor, atunci crucea, carea este pătura a toată lumea“ ne va apăra și pe noi de toate relele, ce se coboară asupra noastră.

Sfințirea bisericii din Dipșa.

Prima biserică — cea din *Dipșa* — s'a sfințit în ziua sfântului *Dumitru* (26 Oct), prin Preacucernicia Sa dl asesor consistorial *Dr. Elie Miron Cristea*, ca mandatar arhiepiscopesc. Comuna *Dipșa* este o puternică comună săsească, vestită prin faptul, că marea biserică luterană s'a ridicat din galbenii descoperiți în pământ din partea unei norocoase scoafă, a cărui chip din recunoștință e sculptat pe un stâlp din exteriorul bisericii.

Românii de acolo nu sunt tocmai de mult așezați în sat, dară s'au înmulțit la 30 familii și e nădejde că numărul lor să crească mereu.

Lănturirea dlui asesor *Dr. Cristea* comuna Șomoteului le-a daruit Dipșei biserica lor de lemn, după ce sporinduse nu au mai încăput în ea. Preaveneratul Consistor din Sibiu le-a dat ajutor din fondul bisericilor sărace, cu care au cumpărat la loc de frunte, loc de clădire. Au făcut o colecție cu rezultat multămitor, au adunat materialul încă de lipsă; și astfel sub conducerea vrednicului lor preot — capelanul din *Ida-mare*, *Ioan Rusu*, și-au clădit o frumoasă bisericuță și cu gust.

Cu considerarea la faptul, că dl asesor *Cristea* — de câte ori a trecut prin acele părți i-a cercetat, i-a încurajat, le-a dat sfaturi bune și i-a ajutat, au ales de chram al noiei biserice pe sf. proroc *Ilie*.

Obucurie de nedescris a cuprins această turmă mică, văzându-și realizată și încă într-o formă ce întrece ori ce așteptare a lor, ideea de a avea și ei numai o cruce cu răstignirea, la care să se închine, ci o biserică, la care acum să uită ca la obiectul sfânt al mântuirii lor.

Bucuria lor a crescut în măsura în care se apropia ziua sfințirii. Cu cât numărul lor este mai mic și neînsemnat, cu atât — parecă mai mult au ținut să-i încurajeze frații lor, de nu sânge din comunele învecinate curgând în ziua de sf. *Dumitru* de pe toate văile, căile și potecile, încât *Dipșa* în tot trecutul ei nu a văzut atâta spuză de român, ca atunci. Pe cât de modestă este clădirea bisericii pe atât de grandios reprezentată era biserica cea vie, încât puține sfințiri de biserici au fost așa de impunătoare ca aceasta.

Compatrioții noștri Sași, la început indiferenți de praznicul nostru, au fost în urmă răpiți de frumuseța lui și mai ales un număr mare de femei, nu s'au putut reține de a nu fi și ele miruite cu puterea crucii românești.

Di *Dr. Cristea*, a sosit la *Dipșa* Vineri dimineața venind dinspre *Reghin*, însoțit de mai multe trăsuri cu preoți și inteligență mireană. În *Dipșa* au descălecat toți la casa episcopului I. unde îmbrăcându-se preoțimea în toate ornatele au pornit în procesiune frumoasă, cu prapor în frunte spre bisericuța nouă. Oleicii și diecii cântau pe drum cântări potrivite momentului. Preoțimea era urmată de o mare mulțime de popor și inteligență — dintre cari nu pot întrelăsa a aminti pe marii proprietari *M. Buzea* și *Stan Vulc*, veniți din mari depărtări și cari totdeauna cu dragoste își dau la astfel de ocazii nu numai sprijinul lor moral, dar și material. — Poporul era adunat de prin toate comunele vecine, precum *Ida*, *Galăț*, *Budurlau*, *Neț*, *Herina*, *Nușfalau*, *Stupini*, *Teaca*, *Milaș* și din alte comune de pe câmpia *Ardealului*.

Era o zi de toamnă cum nu se poate închipui mai frumoasă. Astfel considerând și marea mulțime, slujba s'a făcut în mare parte în liber. Di mandatar era asistat de mai mulți preoți, între cari *Stefan Rusu*, protopopul *Murăș-Oșorheiului*, veteranul preot *Stefan Rusu* sen. paroh în *Ida*, capelanul său *Ioan Rusu*, *Ioan Duma* din *Sacal tr.* *Reghinului* și *Ioan Oțnu*, paroh în *Aciliu tr.* *Salistei*. Cântăreții erau în număr mare din toate comunele. Poporul asistent la slujbă emoționat până la lacrimi atât de ceremonialul impunător, cât și de cuprinsul pătunzătoarei cuvântări a dlui asesor *Dr. Cristea*. Poporul parecă însetat îi sorbea tot cuvântul, eșit de pe buzele sale, cari — cu adevărat — au darul a scormoni cele mai adânci colțuri ale sufletului poporului nostru, pe care știe să-l fărmece, încât în veci să nu-l uite. Iară spunând, că sfaturile și poveștile sale nu sunt dela sine, ci dela „cel cel-aurimes“, dela *Tatăl* și părintele nostru al tuturor, *I. P. Sfințitul nostru Vlădică*, atunci graiul său primia în fața poporului și mai multă tărie. Domnul asesor a mai avut admirabila idee de a aduce cu sine pe cel mai vestit cântăreț bisericesc din arhidieceză, pe *Toma Brenciu*, cântărețul bisericii dela *Sf. Nicolae* din *Brasov-Scheiu*. Acesta deasemenea a fermecat mulțimea poporului cu neîntrecutul său glas de așă, încât pare că sufletul tuturor se contopise într'un singur sentiment de cea mai adâncă evlavie, ce se manifestă mai ales în lacrimile, ce se iviau în ochii tuturor, inteligenți și popor.

După sfințirea apei, încunjurarea bisericii, stropirea poporului și sfânta liturgie, a urmat cuvântarea dlui mandatar, carea a întregit celălalt ceremonial de așă, încât poporul adunat, pe mulți ani, a primit o hrană sufletească din cele mai alese. O schitez în scurte cuvinte.

D-sa arată, că vine ca mandatar al *I. P. S. D. nostru* arhiepiscop, care nu se mulțamește numai cu sfaturile cuprinse în pastoralele sale de sărbători, ci la prilegiuri binevenite trimite și bărbați anume, cari să-i vorbească poporului nemijlocit, dându-i sfaturi și povești, cari să contribuie la întărirea poporului, care-i temelia bisericii noastre celei vii. Astfel și-a uitat nici de mica turmă dela *Dipșa*. Scoate la iveală faptul, că deși în ținutul acela s'a sfințit în toamna aceasta 5 biserici românești, totuși bisericuța din *Dipșa* e cea mai însemnată. În celelalte comune au mai existat biserici și mai înainte, pecând dipșenii pentru întâiașidată prind rădăcini în acea comună, și-și ridică o biserică, care oricât ar fi de simplă și mică și modestă, ne este tuturor scumpă, ba sfântă chiar, căci e a noastră. Încurajează pe dipșeni, ca să nu se creadă mai prejos, dacă biserica lor nu-i așa pompoasă ca altele. *Cristos* s'a născut în o peșteră, cu dobitoacele, și totuși a eșit vestirea lui în tot pământul. Crai au alergat la el cu daruri și să i se închine. Nu lustrul din afară, ci curățenia credinței din lăuntru e otăritoare. După aceasta să se străduiască, și atunci și cei slabi se vor încinge cu putere. Din ghinda mică să dezvoaltă copacul mare. În cuvinte pline de poezie descrie apoi valoarea bănelor din bisericuța dipșenilor.

În veacuri îndepărtate înaintașii noștri n-au avut puterea să clădească biserici statornice. Oarde barbare inundau mereu peste țările și săzămintele lor. Erau siliți a se retrage sus, în codrii munților. Din codru își făceau biserică Bărnela acestora, pe când erau brazi în codru Bărgăului au fost adese în naturii la rugăciunile moșilor și strămoșilor noștri. Trecând potopul invasiunilor și liniștindu-se vremile, acești brazi au ajuns bărnela în o biserică de pe valea Bărgăului. Sub ocrotirea lor binecuvântată turma creștină s'a sporit, încât i-a trebuit altă biserică mai spațioasă, iară biserica de lemn a ajuns la Șomotei, ducând cu sine binecuvântarea Dnui; „Nu te teme (turma mică) că eu voi fi cu tine și te voi binecuvânta și te voi înmulți“. Asta s'a împlinit. Șomotelcanii au acum biserică de piatră, mărișoară. Biserica lor a ajuns la Dipșa ea să împlinescă și acolo minunea sporirii credincioșilor noștri. Iată bărnela, devenite moaste cumpene pentru noi. Îndeamnă deci pe dipșeni, să fie mândrii de biserica lor. Să păstreze și cultive credința creștină și legile ei în toată curățenia. Să urmeze pilda prorocului Ilie, ales de hram, și atunci și Dzeu va face minuni cu ei. (Va urma.)

Din România.

Desvălirea monumentului lui Lascar Catargiu.

(Fine).

Deși asupra soluțiilor ce el susținea, puteau să fie deosebiri de vederi între L. Catargiu și protivnicii lui politici, aceste însușiri care formau baza chiar a individualității lui politice i-au câștigat într'atât stima adversarilor, încât după cum se cuvine la fapte mari s'a putut ajunge la o colaborare adevărată și rodnică a tuturor pentru binele țării. Cea mai temeinică probă o avem în acțiunea comună înainte de 11 Februarie 1866 și în desemnarea lui Lascar Catargiu în locotenentă, care trebuia să treacă domnia dinastiei actuale, dinastia care era să asigure în mod statornic însuși ființa statului nostru.

Basat deci pe rolul de căpetenie avut de Lascar Catargiu în ultimii cincizeci de ani, pot în numele capitalei, dle prezident, să vă mulțămesc de înălțarea acestui frumos monument în orașul nostru cât și să vă asigur, că comuna va îngriji cu toată pietatea ce merită figura pe care o reprezintă. (Aplause).

A vorbit apoi dl Tache Ionescu următoarele:

În a doua jumătate a veacului trecut România a avut să îndeplinească două opere mari: Unirea și organizarea modernă a statului român. Lascar Catargiu a făcut parte dintre uriașii cari au conlucrat la aceste opere. Viața lui a fost de o extraordinară unitate. El cu nepuțință să se scrie istoria celei de a doua jumătăți a veacului trecut fără să nu se slăvească și Lascar Catargiu. Ce răsplătă mai prețioasă decât asta?

Oratorul trece în revistă faptele mari săvârșite de Catargiu.

Monarhia constituțională a fost ideea lui Catargiu și a socotit-o ca singura garanție, că interesele statului nu vor fi jertfite patimilor. De aceea a luptat ca această monarhie să fie puternică. Și a reușit.

Pentru întărirea ideii monarhice, el a lucrat și pentru întărirea regimului parlamentar. Era vecinic preocupat de a îndrepta administrația țării, și de a o face cât mai independentă. El n'a cucerit dragostea mulțimei, căci nu cultivase dorințele ei. Vremea a lucrat însă pentru dânsul, și la sfârșitul vieții s'a bucurat de o mare popularitate.

În cei 9 ani cari au trecut de la moartea sa, respectul și admirația țării pentru Lascar Catargiu au crescut. Acum putem mai bine deosebi pe marele român care a fost el, de șeful partidului conservator. Generațiile viitoare vor vedea în trântul cea mai curată viață de român.

A urmat dl Nicolae Filipeșcu, care a vorbit următoarele:

Cinstim pe un mare român căruia i-s'e cuvenea bronzul ce nemurește. Se cuvine să pomenim aci mai ales de omul țării, de cât de șeful de partid.

Oratorul reamintește partea pe care a avut-o Catargiu la mișcarea de renaștere națională dela 1848 și 1849, apoi la întemeierea Constituției. Catargiu a înăbușit mișcarea revoluționară de la 1871. La 11 Martie, Domnitorul era să abdice. Ce-ar fi fost în ziua de azi dacă această hotărâre s'ar fi îndeplinit? Ce ar fi fost dacă nușar fi fost Lascar Catargiu, care a expus Domnitorului nenorocirile pe cari le-ar fi adus asupra țării această hotărâre? Ar fi urmat dezastrul financiar și anarhia.

Apoi Lascar Catargiu n'a mai guvernat de cât cinci ani, căci era lipsit de popularitate.

Mai presus de toate calitățile lui Lascar Catargiu, el a fost capul cel mai cumpătat din timpul său, conservator, el a intrupat și a înțeles în tot-deauna diferitele situații istorice ale țării. Fără Lascar Catargiu, partidul conservator nu ar fi fost ce este: recunoștință și laudă lui.

Ultimul discurs a fost al d-lui P. P. Carp. A vorbit următoarele:

Inaugurăm statua unui adevărat om de Stat și doresc ca generația următoare să vadă în el pilda virtuților cetățenești. El a ajuns tinăr la poziții înalte, nu prin nume, ci prin calitățile sale.

Lascar Catargiu într'un Stat nou, în care mințile erau frământate de reforme — a rămas numai cu bunul lui simț. Acest bun simț a început să devie cam rar în România modernă. Pe lângă aceasta mai avea o calitate: nu era individios, nu credea că talentele cari se ridică îl adumbresc. Ori unde a găsit un talent, și l-a apropiat, și s'a servit de dânsul.

Când într'un moment de juvenilită descurejare, M. S. Regele a manifestat dorința de a abdice, autoritatea și forța lui Lascar Catargiu i-au servit ca să redobândească încrederea în iubirea națiunii.

Fac apel la toți tinerii ca dnii Take Ionescu, Marghiloman, etc., să spue dacă nu au fost chemați în îmbrățișați cu căldură de Lascar Catargiu.

N'a avut calități brilante, dar a fost un desăvârșit om de Stat. Generația tinărar trebui să ia pilda dela dânsul. Fără calitățile lui nu poți fi bărbat de Stat, poți fi un meteor, care strălucește o clipă pe cer, dar odată stâns îl lasă mai întunecat ca mai înainte (aplaude).

S'au depus și coroane frumoase pe monument, între ele una trimisă din partea Maiestății Sale, Regina Elisabeta. Iar Maiestatea Sa Regele Carol a trimis președintelui comitetului de inițiativă următoarea telegramă:

Scumpe Domnule Cantacuzino!

În momentul desvălirii statuei ridicată în mijlocul Capitalei lui Lascar Catargiu, gândul Meu recunoscător se unește cu acel al Domniilor Voastre spre a cinsti memoria acestui mare bărbat de Stat.

Nici odată nu voi uita partea cea mare ce a luat la reorganizarea țării când totul era de făcut, judecata lui cea sănătoasă, tăria de caracter și iubirea de patrie care însuflețeau toate actele sale; nu voi uita mai cu seamă nețărmuritul devotament ce mi l-a arătat în niște grele și neșterse împrejurări.

Din adâncul sufletului închin dar prinsoșul Meu de grațitudine acestui mare și bun cetățean, al cărui nume de a purarea va însemna credința către Țară și Tron și va sluji drept pildă de statornicie generațiilor viitoare.

Sărbătoarea de astăzi-Mi dă plăcutul prilej de a vă reînoui, scumpe domnule Cantacuzino, încredințarea sentimentelor de afecțiune ce vă păstrez.

Castelul Peleş, în 26 Octomvrie 1907.

Carol.

Scrisori din Brad.

III.

Octomvrie, 1907.

Scris, Fiule, că ți-ai cumpărat carte de rugăciuni.

Știu, că aveai Acaftistul.

S'a învechit, ori l'ai lăsat frăților lor tăi?

Dacă n'ai avut și ți-ai cumpărat: ai făcut înțelepțește.

De-ți vei fi cumpărat din indemn propriu: dovedești iubire față de Domnul și năzuința de a te apropia de începutul înțelepciunii.

Dacă ți-ai cumpărat-o la indemnul catechetului, ori altui superior: laudă institutului care are slojitori atât de conștii de chemarea lor!

Religiunea, rugăciunea, sunt temeiul creșterii adevărate, educației. Drept-aceia: să știi, Fiule, că de vei străbate toate tainele științei, dar nu vei fi religios, adecă cu pietate față de Dumnezeu, nu mult îți va folosi toată știința; știința lumii acesteia nebulie este.

Iubirea față de părinți e izvorul pietății față de Dumnezeu, părintele tuturor.

Cel-ce iubește părinții, venerează pe Dumnezeu și viceversa.

E o taină minunată — dar taină ră-mâne.

Mintea rece dovedește, că totul — universul — e urmarea unei evoluții (desvoltări organice continue) și totuși n'ai liniște până nu ajungi la izvorul, la germenele, începutul tuturor văzutele și ne-

văzutele. Numai când ajungi la marginile celor firești, preste cari mintea firească nu poate străbate, fiind însăși mărginită prin aceste, — încolțește în inima curată credința și speranța la cele ce trec peste granițele firii. Astfel ori câtă fericire de vom întâmpina aici pe pământ, aceea e efemeră, trecătoare pe lângă ceea, pe care o varsă în inimile noastre raportul, legătură sfântă, în care ne credem cu Dumnezeu, îndată ce trecem la adevărata viață creștinească — la fericirea cea din sinul lui Avram. Numai întărindu-ne în credința aceasta, ne pregătim pentru viața viitoare. Înălțând rugăciuni întrăm în strânsă legătură cu Dumnezeu.

Să nu crezi, Fiule, că există o mai mare fericire, decât a fi în legătură cu Dumnezeu, — cu idealul perfecțiunii (desăvârșirii) necuprins de mintea mărginită a muritorilor, dar cuprins încăput în fiecare inimă smerită, de iubire plină.

Naturalistul Hecker, profesor odată la universitatea din Iena, — povestea un profesor al meu dela teologie — era cel mai regulat cetitor al bibliei. În decursul serviciului divin cetea aprofundat, de parcă se vedea pe el fericirea, de care era cuprins. La întrebat oarecine, cum de el, naturalistul cel mare e atât de cucernic? Și i-a răspuns fără sfială: știința mă duce prin toate păturile evoluției, dar la pătura, care e așezată peste toate păturile — la pătura supremă, care totodată e și începutul și desăvârșirea tuturor păturilor — la Dumnezeu însuși numai rugăciunea mă conduce.

Dintre toate rugăciunile, cele mai plăcute, cele mai înălțătoare sunt cele din biblie cu frumoșii psalmi, minunatele evanghelii, și faptele adevărate ale Apostolilor. Aceste nu numai ne întăresc și înălță ci ne și desătează.

Sf. Stefan I. rege apostolic al Ungariei în povețele date fiului său mult iubit Emerie, a cărui aniversare de 900 ani dela naștere o serbează tocmă în toamna aceasta unele școale medii, servească drept pildă, cât poate rugăciunea și religiozitatea, pe cari le-a înșirat între poruncile lăsate fiului său ca îndreptariu al vieții sale.)*

Afi destule exemple în istorie, magistra vitae a strămoșilor, precum și în viața sfinților, că religiozitatea și rugăciunea curată ușurează omul — de năcazurile vieții.

Roagă-te dar lui Dumnezeu cu pietate! În fiecare Duminecă și sărbătoarea cercetează sf. biserică cu cartea de rugăciuni în mână. Nu-ți fie rușine de nimeni! În biserică poartă-te cu evlavie: roagă-te cu cei ce se roagă și cântă cu cei ce cântă! De vei face astfel, să ști, Fiule, că din rugăciune vor isvorî pentru tine nouă și nouă puteri pentru a înainta pe calea înțelepciunii.

Cartea următoare de rugăciuni ți-o voi cumpăra-o eu. Aceea va fi Scriptura cea nouă tipărită la indemnul binefăcătorului Alimănișteanu.

Pân'atunci: ora et labora!

Vale!

Tata.

NOUȚĂȚI.

Invățul Robert Koch distins. Împăratul Wilhelm al Germaniei a numit pe vestitul profesor de medicină Robert Koch consilier intim cu dreptul de a purta titlul de „Escelență!“

Dl Nicu Corfescu, cunoscutul baritonist român a concertat în Praga cu un succes strălucit. Toate zările de acolo laudă școala bună și vocea compatriotului nostru. Într'un viitor concert tot la Praga va debuta și cu piese românești.

Biserica gr.-or. maghiară. Consiliul municipal al comitatului Csongrad a înaintat parlamentului o rugare, în care cere sprijinul în chestia întemeierii bisericii gr.-or. maghiare. Totodată a trimis și consiliului orașenesc din Budapesta o cerere pentru a părtini năzuința patriotică a nămitului comitet, ceea s'a și promis.

Hymen. Mariți Fruca și Nicolau Botean anunță sărbătura cununiei lor, care se va celebra Duminecă, în 11/24 Nov. a. c., la 2 oare p. m., în biserica gr. ort. din Romoșel.

Bucătărie comună în Sibiu. Din partea comitetului de pregătire se aduc la

*) Cele 10 porunci ale s. Stefan date fiului său Eremie sunt: I. Religiozitatea II. Venerațiunea față de biserică. III. Stima față de prelați (arhierei). IV. Stima față de fruntași și dignitarii țării V. Răbdarea, și judecată dreaptă. VI. Prevenirea față de cei ce vin în țară (imigrați). VII. Ascultarea de sfatul celebru. VIII. Ascultarea de străbuni și urmarea lor. IX. Rugăciunea. X. Faptele cele bune.

cunoștință publică următoarele: Bucătăria comună se va deschide în Sibiu, în ziua pe care o va stabili comitetul. Îndatorirea ca membru e de trei luni. Abzicerea se face cu o lună mai înainte, astfel însă ca ieșirea din asociație se cadă pe ziua primă a lunei. Abonament se poate face pentru prânz cu trei și cu patru pelse, și pentru cină cu una și cu două mâncări. Sub trei pelse se înțeleg trei mâncări la amiază și una sara, iar de două ori la săptămână patru mâncări la amiază. Sub patru pelse regulat în fiecare zi patru mâncări la amiază și două sara. Taxa de înscriere face de persoană 10 cor. Abonamentul pentru patru pelse face numai prânzul 24 coroane de persoană, prânz și cină 40 coroane. Abonamentul pentru trei pelse prânzul 20 coroane de persoană, prânz și cină 32 coroane. Cei ce vreu să între ca membrii sunt rugați să trimită taxa de înscriere fără amănare dlui Iosif Tomandl, Terezianum în Sibiu, și se subscrice lista depusă în librăria dlui Budovsky, lângă gimnaziul de stat.

Adunarea episcopilor catolici din Franța-de-sud. În Toulouse au ținut arhiepiscopii și episcopii Franței sudice adunare în care au luat hotărârea, că episcopatul francez va urma fără încunjur și pe față învățăturilor profesate de scaunul sfântului Petru și biserica Franței consimte pe deplin cu tot ce învață sau condamnă scaunul papal.

Grevă de actori. Actorii dela teatrele din capitală au cerut urcarea lefurilor. Neînd ascultați de directorii lor au luat hotărârea de a se pune în grevă. Acțiunile mai de frunte dela operă, ca și dela comedie s'au declarat solidare cu greviștii, numai cele dela operetă sunt mulțămite cu soartea.

Bucurie în familia regală italiană. Din Roma se vestește, că regina Italiei a dat naștere unei fetițe. Mica principesă va primi numele Iohanna. Nou născuta e al pătrălea copil al părechei regale italiene.

Turbărări din cauza scumpetei. În Nahod nu departe de Praga s'au adunat în zilele trecute vre-o 400 muncitori, între cari și o mulțime de femei și au ținut o adunare demonstrativă contra scumpetei. Mai mulți oratori ai adunării au ținut vorbiri ațățătoare, astfel că poliția a fost silită să disolve adunarea. Mulțimea a apucat apoi pe strade și a voit se distrugă mai multe brutării, a fost însă la timp împedecată de gendarmi. Doi lucrători au fost răniți de baionetele gendarmilor, iar mai mulți au fost deținuți. E teamă că această mișcare va lua proporții mai mari.

Ciuma în Rusia. Din Rusia vin știri, că în județul Preșewalsk s'au constat 44 decese suspecte de ciumă.

O bandă de falsificatori de bani. În zilele trecute a dat poliția din Szabadka peste o bandă de falsificatori de bani. Falsificatorii imprimau bancnote de câte 20 cor.

La fondul văduvelor și orfanilor întemeiat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ s'au făcut următoarele daruri: Maria Martin n. Simtion în amintirea soțului său răposat Ioan Martin 5 coroane, Cornel Jibotean, sodal franzelar 60 bani, I. Paicu, inv. (Calbor) 1 cor., G. Cimoca, par. (Hidiș) 30 bani și Vic. Tordășianu 10 bani.

Banetele din Macedonia. Poarta a adresat o circulară ambasadorilor ei, plângându-se de faptul, că banetele bulgărești atacă acum pe mohamedani și pe soldații turci în scopul de a provoca represalii. Poarta cere marilor puteri să facă demersuri la Sofia.

Un soț prevenitor. Un lucrător de fabrică numit Conrad Klines s'a anunțat la căpitania orașului din Budapesta că și-a împușcat nevasta și anume la dorința ei. Ea s'ar fi rugat de el să o scape de lumea aceasta, căci s'a îngrețșat de viață și casă se omoare singură n'are destul curaj. Bărbatul i a împlinit dorința și întreabă pe un funcționar dacă i-se va întâmpla ceva? Se înțelege că imediat a fost deținut și făcându-se cercetare s'a constatat că Klines și-a împușcat nevasta fără voia ei, din cauză că trăiau în continuă ceartă și ea a voit să-și părăsească bărbatul și să meargă la părinții ei.

Teatru.

Luni: Die drei Engel, operetă.
Marți: Herthas Hochzeit, comedie.

Nr. 665/1907 prot.

[324] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa II-a, din Holbav, protopresbiteratul Bran, se descrie concurs în sensul rezoluțiunii preafinalte din 28 August a. c. Nr. 9080 Bis. în termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate la coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și aștearnă cererile la subsemnatul oficiu protopresbiteral în Zărnești având a se prezenta în biserică spre a cânta, respective a oficia și cuvânta.

Zărnești, 26 Octomvrie 1907.

Oficiul protopresbiteral rom. gr. or. al Branului în conțelegere cu comitetul parohial.

Ion Dan
adm. ppsc.

Nr. 434/1907 ppresb.

[326] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala poporală confesională gr. or. română din parohia Gârboș prin aceasta să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima lui aparițiune în ziarul „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: salar anual de 600 cor., din cari 200 cor. din repartiție de pe popor și 400 cor. din ajutor de stat, acordat deja, — cuartir în edificiul școlii și lemne pentru foc.

Concurenții au a-și așterne cererile concursuali, instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis, indicat mai sus, și a se prezenta într-o Duminecă ori sâmbătoare în aceea parohie la biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericești.

Alesul este îndatorat a instrua elevii și în cântările bisericești și a cânta cu ei la sf. liturgie.

Deș, 31 Octomvrie, 1907.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr.-or Deș, în conțelegere cu comitetul parohial competent.

Teodor Hermann
protopresbiter.

Nr. 632/1907.

[325] 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de al treilea paroh, în parohia de clasa primă din Avrig protopresbiteratul gr.-or. al Avrigului pe baza rezoluțiunii Preavenerabilului Consistor arhidiecezan ddo 14 August a. c. Nr. 7517 B. prin aceasta se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala D. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și substearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare (§. 17 din regulamentul pentru parohii din 1906) la oficiul protopresbiteral gr.-or al Avrigului (poșta Avrig, Felek, Szebenvármegye) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă s'au sâmbătoare la sfânta biserică spre a cânta eventual a celebra și cuvânta.

Avrig, 10 Octomvrie, 1907.

Pentru comitetul parohial gr. or.

Ioan Răduțiu
prezident.

Ioan Nicolae
notar.

La ordinul consistorial Nr. 7517 B.

Ioan Căndea
protopop.

Nr. 13020/1907.

[328] 2—2

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință din partea Magistratului, că în urma hotărârii din 24 Oct. n. a reprezentanței

orășenești, se va deschide cu 1 Decembrie a. c. cimiterul central orășenesc și statutele referitoare la înființarea și administrarea cimiterului central intră în valoare de drept.

Taxele pentru morminte precum și dispozițiunile pentru înmormântare cad până la o altă dispunere, în competența magistratului orășenesc (Strada măcelarilor Nr. 2. Referent Dr. Wilhelm Goritz.)

Sibiiu, în 12 Novembre 1907.

Magistratul.

Se caută

o calfă de morar

de încredere ca morar pentru moara de apă.

(327) 2—3

Adresa:

Moara din Turnișor.**De vânzare**

se află în comuna Hondol, comitatul Hunedoarei

o Livadă

de 12 jugăre de mare, pământ prima clasă.

A se adresa la

(315) 2—2

Administr. „Telegrafului Român”.

Szám: 3910/1907

[329] 1—3

Pályázati hirdetmény.

A lományi községi jegyzői álláson pályázatot nyitok és felhívom a pályázni ohajtókat, hogy a műő-ivényt, erkőcsi magaviseletet, eddigi szolgálat, életkort és nyelvismereteket igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványaikat nálam f. hó 30-áig nyújtsák be.

A román nyelvnek szoval és írásban való bírása feltétlenül szükséges.

Szászsebes 1907 évi november hó 13.

A járási főszolgabíró.

Sz. 4584/1907 fszb.

[319] 2—2

Pályázat.

Bouárd községben a jegyzői állás betöltendő és felhívom a pályázni kívánókat, hogy kellően felszerelt kérvényeket 1907 évi november hó 16-ig alolirott-nál adják be.

Nagyszeben, 1907 november hó 4-én.

A jár. főszolgabíró:

Fabricius.

Vița
nobi-
litate
aleasă,
liferează

în cea mai bogată cantitate, firma

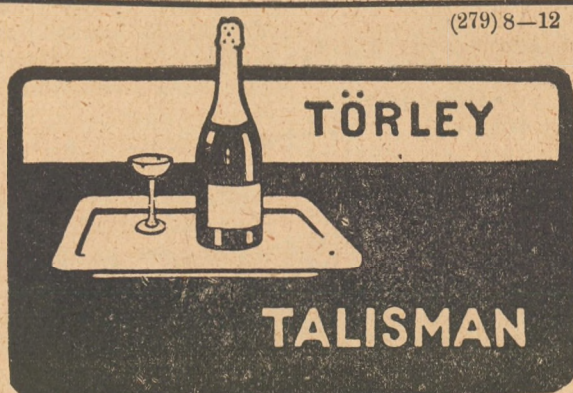
Kokeltaler**Erste Rebenveredlungsanlage**

recunoscută deja de ani ca cea dintâi și cea mai solidă

Proprietar: **FR. CASPARI**,
Mediaș, Nr. 59. (Ardeal).

Rog cereți listă pentru prețuri ilustrată! Lista pentru prețuri conține scrisori de recunoștință din toate părțile țării Prin urmare se poate fiecare proprietar de vie, înainte de a face comanda, încredința despre promptitudinea firmei și bunătatea materialului. [307] 10—40

(279) 8—12

Schimbare de local!

Prin aceasta aduc la cunoștință On. public, că lărgindu-mi și întocmindu-mi

Atelierul de lăcătușerie

cu cele mai nouă mașinării, m'am mutat din casa Strada Poplăcii mici Nr. 11, în casa nouă

Strada Poplăcii mici Nr. 25—27.

Bazat pe existența veche a acestei lăcătărie de artă și de zidire, precum și pe cunoștințele mele câștigate prin experiențe practice, îmi iau voia a mă recomanda cu această ocaziune, în atențiunea On. public precum și a proprietarilor de case și a domnilor arhitecți, cu rugarea de a-mi concredre mie toate lucrările de lăcătărie de artă și zidire, instalări de telegrafe, lăcfoane electrice, lucrări de apaduce precum și întocmiri de încălziri, obligându-mă a le execută toate acestea cu cea mai mare punctuozitate și solid.

Cu toată stima:

Gustav Ziegler,

lăcătuș.

[312] 3—3

La 7 Expoziții publice cele dintâi premii!

Veritabil numai cu

Șoșoni, Slippers.
Galoși
de Petersburg.

Singurii contrahenți:

Messtorff Behn & Co.
Viena I.

Vânzare în detail în toate prăvăliile mai bune de încălțăminte, mode și articole de cauciuc.

(322) 1—6

Produsele de ACID-CARBONIC din Muschong-Buziás

stațiune balneară aranjată de nou

expediază și afară de cartel imediat cantitate cât de mare

ACID-CARBONIC-LICHID

chemicește curat și natural, în lichid din izvoarele de acid carbonic din baia celebră Buziás, pentru prepararea apei gazoase, pentru restauratori și alte scopuri industr.

!! Cel mai spornic acid carbonic !!

Estrasul certificatului analizei chemice al institutului de a examina pe cale chimică mâncările și beuturile a. 1907 Nr. 4615. „Mirusul și gustul” e normal. Conținutul de acid carbonic: 99.57%. În urma esaminării s'a constatat că aceste corespund pe deplin cerințelor igieniei publice și pe baza conținutului carbonic bogat se cvalifica de cel mai bun. Cu informații servește prompt:

Biuroul de expedare de produse acid-carbonice și ape minerale al stațiunii balneare Muschong-Buziás în Buziás-Fürdő. (MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ SZÉNSAV MŰVEK ÉS ÁSVÁNYVIZEK SZÉTKÜLDÉSI TELEPE BUZIÁSFÜRDÖN).

Adresa telegrafică: Muschong-Buziásfürdő. Telefon interurban 18.

[323] 1—